

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 31. januar 2014
Kontor: Budget- og planlægningskontoret
Sagsbeh: Morten Chjeffer Rasmussen
Sagsnr.: 2014-0030-1875
Dok.: 1021701

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 383 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. januar 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Karen Hækkerup

/

Rikke Freil Laulund

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 383 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren tage initiativer som følge af politiets faldende brug af retsmedicinske obduktioner, jf. BT 17/12-13: ”Politikere kræver indgreb”? Ministeren bedes herunder:

- a. Oplyse nærmere om de regelændringer, som blev gennemført i 2012, herunder baggrund og grundlag for ændringerne samt hvilke partier, som stod bag.
- b. Redegøre for den seneste udvikling i antallet af retsmedicinske obduktioner.
- c. Oplyse, om ministeren er enig i, at et faldende antal retsmedicinske obduktioner kan udgøre en fare for retssikkerheden.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Rigspolitiet, hvortil jeg kan henholde mig:

”Rigspolitiet kan oplyse, at der i politiet løbende er fokus på udvikling og kvalitetssikring af den politimæssige opgavevaretagelse bl.a. på det retsmedicinske område. På denne baggrund samt i lyset af debatten i medierne om politiets behandling af sager om dødsfald, der kommer til politiets kundskab, besluttede Rigspolitiet i oktober 2011 at nedsætte en arbejdsgruppe, der fik til opgave at foretage en nærmere undersøgelse af politiets praksis i forbindelse med visitation af dødsfald, der anmeldes til og behandles af politiet.

I arbejdsgruppens rapport fra juni 2012 blev det bl.a. anbefalet at udarbejde en vejledning indeholdende en præcisering af forståelsen af centrale bestemmelser i sundhedsloven til brug for understøttelse af politiets skøn i sager om dødsfald. På denne baggrund udarbejdede Rigspolitiet en kundgørelse om politiets opgaver ved dødsfald, der trådte i kraft den 15. maj 2013. I Rigspolitiets kundgørelse er der fastsat retningslinjer for politikredsenes behandling af dødsfald, herunder en beskrivelse og fortolkning af sundhedslovens regler for indberetning af dødsfald til politiet, iværksættelse af retslægeligt ligsyn samt retslægelig obduktion samt retningslinjer for ensartet registrerings- og dokumentationspraksis og for gerningsstedsundersøgelse. Der er således ikke sket en ændring af kriterierne for, hvornår der skal afholdes retslægelig obduktion, hvilket fortsat beror på en vurdering af de politimæssige, herunder efterforskningsmæssige grunde til at afholde obduktion.

Reglerne om indberetning af dødsfald til politiet, retslægeligt ligsyn og retslægelig obduktion findes i sundhedslovens kapitel 55 og 56, der suppleres af vejledning nr. 10101 af 19. december 2006 om ligsyn, indberetning af dødsfald til politiet og

dødsattester m.v., cirkulæreskrivelse til politiet af 22. oktober 1970 om foretagelse af lovmæssig obduktion i tilfælde af dødsfald, der må antages at stå i forbindelse med misbrug af euforiserende stoffer, samt cirkulære nr. 11631 af 21. november 1995 om foretagelse af retslægelige ligsyn og obduktioner m.v.

Ifølge sundhedsloven er det politiet, der træffer bestemmelse om eventuel retslægelig obduktion ud fra en vurdering af de politimæssige, herunder efterforskningsmæssige grunde til afholdelse af obduktion. En retslægelig obduktion kan betragtes som et efterforskningsskridt på linje med andre efterforskningsskridt til oplysning af straffesager eller lignende og skal ikke forveksles med de obduktioner, der foretages i lægevidenskabeligt øjemed.

Det bemærkes, at der i Danmark - til forskel fra de fleste lande, som Danmark normalt sammenlignes med - forud for en beslutning om retslægelig obduktion har fundet et retslægeligt ligsyn sted, som embedslægen og politiet foretager i forening (i København varetages opgaven dog af retsmedicinere). Politiets beslutning om iværksættelse af retslægelig obduktion i Danmark kvalificeres således på baggrund af bl.a. det retslægelige ligsyn, hvorfor det ikke er muligt umiddelbart at sammenligne antallet af retslægelige obduktioner i Danmark med andre i øvrigt sammenlignelige lande.

Som en del af finansloven for 2013 blev politiets og anklagemyndighedens udgifter til strafferetsplejen, herunder retsmedicinske ydelser, med virkning fra den 1. januar 2013 underlagt politiets og anklagemyndighedens almindelige driftsbevilling. Forud herfor blev udgifterne afholdt af den såkaldte strafferetsplejekonto, som ikke havde indflydelse på budgettet i de enkelte politikredse.

Beslutningen herom blev truffet på baggrund af den aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2012-2015, som regeringen har indgået med Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti.

Udviklingen i antallet af retslægelige obduktioner har i de seneste 10 år været følgende:

2004: 1046
2005: 1104
2006: 993
2007: 1434
2008: 1432
2009: 1425
2010: 1250
2011: 1323
2012: 1264

2013 (første tre kvartaler): 861

Det samlede antal retslægelige obduktioner i 2013 er endnu ikke endeligt opgjort, da Rigspolitiet endnu ikke har modtaget samtlige afregninger fra de retsmedicinske institutter for sidste kvartal af 2013. Det samlede antal retslægelige obduktioner i 2013 forventes dog at udgøre ca. 1150.

Det kan således konstateres, at der har været visse udsving i en periode set over 10 år. Således var antallet af obduktioner i årene 2004-2006 omkring 1000 årligt. I perioden fra 2007-2009 var antallet ca. 1400 om året, mens det årlige antal obduktioner i de seneste år har udgjort omkring 1200. På den baggrund finder Rigspolitiet, at det er vanskeligt at sige, hvad det "rigtige" niveau er.

I flere artikler i dagspressen, herunder i BT den 17. december 2013, har visse retsmedicinere udtrykt bekymring over den seneste udvikling. På denne baggrund blev der den 23. december 2013 afholdt et møde med deltagelse af Retsmedicinsk Institut ved Odense Universitetshospital, Embedslægeinstitutionen Syd samt Syd- og Sønderjyllands og Fyns Politi. På mødet anerkendte Retsmedicinsk Institut ved Odense Universitetshospital, at beslutningen om iværksættelse af retslægelig obduktion af afdøde fra politikredse i instituttets område finder sted på et sagligt grundlag uden hensyntagen til økonomiske overvejelser. På mødet var der endvidere enighed om, at den vurdering om eventuel iværksættelse af retslægelig obduktion, som embedslægeinstitutionen i samarbejde med politiet foretager på baggrund af det retslæge ligsyn, finder sted i overensstemmelse med sundhedslovens regler.

Det er Rigspolitiets vurdering, at politikredsene fortsat har stor fokus på altid at iværksætte retslægelig obduktion, når politimæssige, herunder efterforskningsmæssige grunde, tilsiger dette.

Sammenfattende er det Rigspolitiets vurdering, at det endnu er for tidligt at drage konklusioner på baggrund af den nylige fallende tendens i antallet af retslægelige obduktioner. Rigspolitiet vil dog fortsat have fokus på, at politikredsene træffer beslutning om iværksættelse af retslægelig obduktion, når politimæssige, herunder efterforskningsmæssige grunde tilsiger det."